

# ЛЛС

Масе најбољих родољуба уложиле су много рада на добротит читаве заједнице и то мора да служи као пример свима онима који стоје по страни скривених руку и само крикнућу у неки директно саботирају.

(ТИТО)

ORGAN NARODNOG FRONTA ZA OKRUG BANJU LUKU

ГODINA III

БАЊА ЛУКА, 19 августа 1945

Број 6

## Морамо што прије помоћи народу Козаре, Рибника и Подгрмеча у подизању крова над главом

Један од основних задатака наше младе државе је питање обуставе и наградне наше отаџбине општине ратом убијене русиљачког варварства окупатора и његових сајугу. Напори које улажу наши народи су огромни. За ово кратко вријеме од ослобођења постигнута су крупни резултати на обнови народног саобраћаја — железничких пруга, цеста, мостова, итд. Полет у раду захватно је широке радне масе нашег народа. Сваком патриоту наше земље постало је јасно да се трагови фашизма — окупације, пустиши и бједне мора — што прије отклонити.

То разарање, тај русиљачки биг јесу четиригодишњу борбу наших народа окупатор је нарочито ископао на теренима нашег округа, у селима Козаре, Клауча, Подгрмече скоро до темеља уништио и погасио селима. Данас су пустиши и бједна приштају народ тих села. Тај јуначки народ који је дао све од себе за нашу борбу данас нема ни одјелне ни гољне. Амбалам народица остало је без својих кућа, нема где да живе. Поља су недовољно обрађена јер је непријатељ ставио кроз јесен пољопривреду и прољетом ове године наводно на саву напели и уништавајући оно што је преостало.

Кроз четиригодишњу борбу народ Козаре и Подгрмече свјесно је прегарао своја добра, гадејајући како му горе куће, он није ни за момент поклекнуо и напустио борбе. Са истим хероизмом којим се у свакој непријатеља подносио је и теškoће нустојене и немаштине. Моралну снагу давао је народу јединство. Радне бригаде Козаре и Подгрмече нису дозвољавале да изједна њива остане непољивана, невазјавана, непољовљена, да војска остане без хране. Пред удруженим снагама тога народа није било теškoће која се није могла преборити. Незабаване ће остати акције отимања од непријатеља акција, а нарочито акције пред Јасеновцем, када је непријатељ самик непријатељских бивера испод Козаре свратио у своје радне бригаде отимао огромне количине жита. Знимо каза је наша војска под невероватно тешким условима одојавила дивљачке наместе непријатеља, народ Козаре редовно и на вријеме исту је снабдевао храном. Требао је косити, даи мушке радне снаге није било. Жене и омладине створале у коначне чете и баталјоне као икада до сада у прошлости својој у ударничком раду и натезању замјенивале су мушку радну снагу у кожд би. Прољетос су муслимански срезам привредског преобичаји 300 плагула на рубнички срез да би помогли својој бољи.

Данас пред нашу народну власт поставља се питање што хитније помоћи том народу да он себи што прије — изгради кров над главом. Резултати рада у том погледу до

сада су недовољни. Читаво њето — од ослобођења на до данас на нашем округу није вођена ни једна већа масовна акција, како би са неписаним снагама и снагом нашег народа — радних бригада, координирајући их са радом стручних екипа и помоћу и материјалним средствима од наше власти и читавог народа то питање покренили и како нужно спровели у живот.

Данас је наша земља слободна. Нема више оних који су жарали и паљили по нашим селима. Могућности и рад на обнови, на кућењу наше заједнице куће, у повољу постојалим занас је државни, темељан је и стабил. Преко 2.000 кућа потребно је што хитније саградити на нашем округу, да породице не би остале без крова над главом. Да би народ дубичког, клаучког, градничког, новског, приједорског и санског срез имао змичу у слободи изграђени кров над главом. Потребно је брзо и енергично предузети све мере да би се становништву тих срезова бар donekle одужио за све оно, што су они дали у овом отаџбинском рату. Ти крајеви — Козара, Подгрмече и Рибник били су жаришта устанка, стања и

непрекидна војна хиљада и хиљада бораца, бораца који су заједно са осталим бренима наше поносне Крајине проносили лучу борбе, несебично дајући своје животе. Стаљин, интензивно кроз све вријеме борбе наших народа у тим крајевима устанак није ни за момент јењавао. Прошавши кроз низ тежких и крвавих искушења — кроз седам великих и низ локалних обавезања тај јуначки народ ни за момент није клањо духом, није је губио перспективу и вјеру у коначну побједу. Он је највише дао у овом светом рату. Дао је најдрагоцијенији допринос — допринос у крви. Наша историја — покољење из нас неће и немогу заборавити никад жртве, напоре, патње и страдања наше јуначке Крајине. Окупатор да би угушио борбу обрачунао се са голочемим народом. Он је довео у дод свд незнатни ив и којеиу ну стои некад изједна и штата села Кисељак, Санске дољине и Лијева.

И да би данас ту пустиш бар доиске ублажили наш Народни фронт видела да у досадашњем раду на подизању кућа нијесу постигнути

## Амнестирано је 3700 лица Заведени се предају свакодневно

Оних дана на приједлог маршала Тита претседништво АВНОЈ-а доносило је указ о општој амнистии и помиловању. Указ је још једном потврдио снагу нашег покрета, амнистии је показала широкогрудност наших органа наше народне власти. То је још један поред многих удараца оној кани која је дивала буку око тобожењег «згорског питања» и која се надала «отпору из шумек». Овај акт државни кне мудрости и широкогрудности нашег Маршала показало је још је дуред да је увијек радио на томе, да издвоји показује пут, да им о могући да поставу авлаи.

Многиога који су у току четиригодишње борбе за ослобођење својим ненародним дојмањем штетили интересе НОП-а предана је кривична заборау — опрштено им је и жуљена је могућност да као узму правни трајали задату свој приклад награда и обнови наше земље. Да на им је јединствена прилика да својом будућим радом и државњем сперу дају свој са баљни на себе.

Статистички амнистииа изгасла овако: на нашем округу амнистиино је учествовао 3.700 лица, од тога 1.129 четника, 1.745 домобрана, 328 милиционера, 303 усташко-четника савјаника, 94 десертера Југословенске армије, 71 присиљених усташа, 29 полицајаша НДХ, 6 кветелица Ј. А. Осим тога помилована су 32 лица. Они су ну

штени да се врате својим кућама — у миран живот као би постали честити грађани Нове Југославије. Заведени милиционер, четници предају се свакодневно користећи амнистииу. До данас јавило их се преко 500 органима наше власти, и јединицама наше Армије. Свакога кога питање зашто је остао до сада у шуми одговара: «Заведен сам брате, дагао су нас». У разговору заведени селџаци са Манаџе на «Мутићеве бригаде» причају: «Друже, нама су команданти говорили да ви нико нам се предиво увијате, мучите и да бар сачува шта још не радите. Ето ми видимо да је није тако». Амнистииа је дала посебне могућности свима који су преварени и искоришћавани у борби против властитог народа, да се врате својим кућама, да поставу равнорправни, корисни грађани своје државе.

Народ је тамо, где је било заведених почео да шука помоћу својој власти. Сваки дан пред појединим општинским одборима, код јединица наше Армије могуће је вијети селџаци који доводе «збункереве».

Цела земља је данас у пушењу ила, али на свим пољима обнове и изградње наше земље, народ позавије невољени полет. Тај полет треба да захвати све амнистииране, јер ко није дао за народ у крви треба да да у раду на изградњи и обнови. X.

резултати, дао је иницијативу и ставио се на чело организоване акције за изградњу кућа на дубичком, градничком, клаучком, новском, санском и приједорском срезу. Под руководством Округног одбора Народног Фронта одојан је састанак претставника власти, војске, синдиката, жена и омладине, као и стручњака у циљу да се што хитније отпочне са изградњом кућа. На том састанку формиран је одбор за изградњу кућа, а исто тако формиран се и срезни одбор. Задатак је тих одбора да одмах, користећи све могућности и сва расположива средства, почне рад на подизању крова над главом оних који га немају, да се у што краће року прије је домену и змиче хиљаде породица осигурају и извуку из досадашњих тежких услова становања, да се приколико омогући свима који су застрашили да ове јесен и зиму — пову јесен и зиму у слободи проведу под кровом.

Но ми би погрешили ако би схватили да је ово само задатак формираног одбора и да ће га они сами ријешити. У ствари то је задатак наше државе — отаџбине — народа нашег округа. То је задатак и данас једна од првих брига свију наших фронтовских организација као и наше народне власти.

Отпочела је акција на нашем округу по питању помоћи у храну, одјећи, обући и поцу народу пољанских села. Досадашњи резултати у том погледу показују видне резултате. Но поед читав народ нашег округа не поставља се само питање у виду прилога, него се пред наше раднице, пред стручњаке, пред сељаче поставља задатак стручно помоћи на изградњи кућа, учествовању у пољским екипама. Народу пољанских села недостаје алата, експера, грађе и другог потребног материјала па се зато и у том погледу мора пажљиво помоћи.

Ако се сви ми, све организације и власт не заложимо и свестрано не полагемо рад обора за изградњу кућа питање подизања крова над главом оних, који га немају остало непријемно, дељне се то да ће хиљаде дјечаке — полицаја наших бораца спаљавати од зме гол и боси и да извођоу питање наша народна власт неће моћи ефикасно ријешавати. Дељне се то — а што не смијемо дозволити да они који су највише дали за слободу у њој проведу зиму јесен и зиму под најтежим околностима.

И баци рад тога поставља се пред нас нац у општинијој форми као основни задатак свих организација на нашем округу питање помоћи у изградњу народа Козаре, Подгрмече и Рибника, крова над главом.



### Zadrugarstvo

## Zadrugarstvo u prošlosti

Na području našega okruga bilo je do rata — 1941. godine — oko 200 zadruga raznog oblika: nabavljачkih, kreditnih, proizvodjačkih, voćarskih, zdravstvenih, itd. Bile su učlane u 6 saveza, jedne u Beogradu, druge u Zagrebu, treće u Sarajevu. Jedne su bile srpske, druge hrvatske a treće muslimanske. Jedne su težile Beogradu, kao privredno-političkom centru, druge Zagrebu, a treće Sarajevu. Bivše nenarodne ugospolovene vlasti i privatna kapitalistička privreda iz koje su te bivše vlasti nacile, željela je ovako raskomadano i razbijeno zadrugarstvo, jer ga je u takvom stanju bilo lakše izgaravati i podrediti interesima velika kapitala. Pored toga zadrugarstvo je vrlo teško došlo do prave pomoći i do potrebnih kredita od tih vlasti; zato je ono, je dva životinora; iedva se održavalo u borbi sa dobro organizovanim kapitalističkom privredom. Poslovanje tih zadruga bilo je ravno bankrotskim: čarškim radnjama, bez urednoga knjižovodstva, bez dobrih poslovanja, bez vese sa pravim temeljima robe, bez kontrole zadrugara, bez kontrole saveza, bez pomoći vlasti. Sve knjižovodstvo takvih zadruga nalazilo se u Sarajevu; ti torbi kolega odbornika za druge, a zadržaj novac bio je u rukama sad jednoga, sad drugoga odbornika. Zadrugne prostorije nalazile se obično u privatnim kućama, bilo kolega odbornika, bilo namještenika zadruga, pa čak i u kući seoskog trovca. Zato se je dozdalo da se nije znalo, šta pripada zadrugi, a šta vlasniku kuće. Tako je bilo često i sa novčanim sredstvima zadruga. Mi ovdje zadrugarstvo ne želimo.

#### Zloupotrebe imena zadruga

Neki privrednici žele da nazovu svoju privredna preduzeća imenom zadruga. Pri tome nemaju iskrene namjere da koriste zajednici, nego da svoje lične interese zaštite zadržuom etiketom. Tako se događa da se udružuju trgovci ili zanatlije, kao protokolske firme, da bi zajedničkom nabavkom došli do jeftinije robe, koju prodehu svakome a koju kupuju jefto čudo. Svoje poslove obavljaju često tuđom plaćenom radnom snagom. Takva udruženja nemaju prava zvani se zadruga i protokolirali se u zadržuom registru; to su akciona ili dionička trgovačka društva, koja se protokoliraju u trgovačkom registru. Ovo vrijedi i za gostioničare, vlesnike radnja, protokolirane firme koje rade sa tuđom radnom snagom. I oni nemaju pravo zvati se zadruga. Radnici ili namještenici raznih ugostiteljskih ili hotelskih preduzeća kao radnici svilar, vasa zanatskog rada, mogu se udruživati po zakonu o zadrugama, ako obavljaju sve poslove svojom vlastitom radnom snagom, i to za račun zajednice, a ne za račun pojedinka. Oni ne dijele višak prema uloženoj kapitalu nego prema uloženoj radu. Njihova zarada u poslu ne dijeli se samovoljno, nego samo propisima pravila, tako da većina to čje viška u poslu ide u rezervni i ostale fondove za stvaranje prometnoga kapitala, za međusobnu pomoć i za unapređivanje svoje grane posla u korist zajednice a ne u korist pojedinka.

## Пленум синдикалног бијећа у Бихаћу одржао састанак

Пленум Месног синдикалног бијећа у Бихаћу 10. о. мј. одржао је свој састанак, који је имао за циљ да претресе питање организационог стања подружница. однос послодавца и радника, питање повећања продуктивности и још интензивније учешћа радника и намјештеника на Бихаћу на општој обнови и на личној политичкој изградњи. Пленум је констатовао, да је одзив радника за чланство у својој одружени, којић данас има у Бихаћу 6, врло добар, тако да готово ни један радник ни намјештеник није се изјаснио против синдикалног организовања. Однос послодавца и радника у главном је добар, изузев неколико незаконитих подухвата послодавца на наспрам радника и научника, по којима ће сагачијивање виђеће предузети мјере. Неодговарајућим искоришћавањем оног нешто мало алата и радне стручнице, рад да сада није дао задовољавајућу продуктивност. На иницијативу једна, одмах ће се организоваћу једна ковачка и једна коларска радиона, у којој ће бити запослени мајстори и помоћници који су до сада радиле код приватног послодавца, који нису могли створити могућност боље продуктивности. Ове радионе биће под управом Градског народног одбора, а радници ће бити плаћени по предвиђеном закону. На овај начин повећаће се продуктивности артиљачких ових заната, те ће сељак моћи брже и за много мање трошкова набавити кола, потковићат коње или набавити сличан посао. У овим радњима на иницијативу самих радника биће инсталирани дрвени »др-

банци и још неки стројеви, те ће два радника за један дан моћи више урадити, него пет за десет дана, без тих помоних сретстава. Такође ће ових дана у Бихаћу почети рад вела стародарска радиона Округног НО-а, Залагањем синдиката, помоћу машина и радничке свјестивости, ова радиона моћи ће подмирићати потребе навише измјештеника за школе и установе на цијелом бихаћком округу. При Радничко-намјештеничкој зadrugi отвориле се бриљачке, дилепарске и можда још неке радионе, у којима ће подмирићати своје потребе задругари. Пленум се је бавио питањем уздицања новог стручног занатског кадра, те је закључило да свака радиона прима навише могућ број научника. Подученица је потреба контроле правилног односа мајстора и научника, као и њиховог општег одгоја, те је донесена одлука, да се чим први створе услови за отварање занатских школа. При синдикалном виђећу као и при свакој подружници, формирање се културно-просвјетног одбора, које ће се бавити културним уздицањем радника и намјештеника. Једногласно је прихваћен приједлог да се приступи изградњи Радничког дома у Бихаћу. У ту сврху изабран је одбор, који ће израдити план и руководити радovima на изградњи дома. У одбор су ушли: Милорад Бица, Народнич Боса, Поповић Божо, Бабић Мухамед, Терпић Але, Бехић и виж. Авдо. Према предвиђеном плану дом ће бити отворен на дан Октобарске револуције.

## Конференција у Предграђу

Бања Лука, 12 августа. Данас је у Предграђу Бане Луке одржан конференција радника и намјештеника. Велики број радника и намјештеника дојониче у село је учешћа. Као прва тачка дневног реда конференције била је уредба о регулисању радника и државних службеника и њихове припадности, а још уредба да је једног крајем, тумаченог друг Анто Радича. Затим је узео рјеч шеф ложионице, освјеруши се на политичку ситуацију. Расправљање су разна питања о пословању железничарске набављачке зadruga. Највише учешће у дискусијама узели су радници ложионице. Покушаје је акција за што јетинију набавку одрженог дрвета за претстојачи гнму. Једногласно је усвојено да сами радници и намјештеници ложи-

нице, посетије одобрена надлежне власти предузму сјетву шуме гаје ни буга одобрено. То би се радило на неке недеље или благодна. На тај начин би 220 радника и намјештеника дошли јетинио до потребног одрженог дрвета.

ОСНОВАНА ЈЕ ПОДРУЖНИЦА  
Грађевински радници Бос. Градичке формирали су подружницу грађевинских радника и намјештеника ЈСРП.

У управу подружнице ушли су дјетвори: претседник Але Корић, секретар Бение Стјепан, благодич Јанис Иван и чланови Иво Ковачевић, Мирко Маладић. У финансијску контролу су ушли другови: Станко Љупка, Лепаирица Мустафа и Љубо Блаженић.

Козарицане сузних очјућ, тешка уздаху »О ранио моја...« почнују пјесме о најмилијом, о онима којима се поносе.

Цијелата вјеће свакојакних боја на гробини напалех хероја  
Доућ нам Шоша на Травицу пладе мадаи живот за сабоуду даде.  
Друже Шоша наша крупно рана Ти си борац од пвога дана,  
или  
Друг нам Ранко у гробини лежи Сва Козара за осветом тежи.

А Поуње пјевач, пјевачу његови из Живаје и Хоа, Слабине:  
Кад је борба на Травицу била Петра наш је смртно погодила.  
Друг Мелана наше младо цијвиће Поуње те заборавај неће.  
И тако... Козара иде напријед непоколебљиво и упорно. Иде за догађајима и не дозвољава да изостане иза њих. Она неограничено презре и мрази непријатеља а широко, бескрајно вољи свој народ — Покрет — Домовин.

### OSNOVANA JE RADNICKO-NAMJESTENICKA ZADRUGA U CAZINU.

Ovih dana u Cazinu je osnovana do sada prva zadruga. Svi radnici i namjestenici uclanili su u svoju radnicko-namjestenicku zadrugu. Radnici i namjestenici Cazinja na svojoj osnivačkoj zadrugnoj skupštini razradili su detaljno izjašnjeni odbor za stvaranje zadruga i izabrali upravni odbor zadruga u koji je izbran za predsjednika drug Mulsaga. Pozdrac a za sekretara drug Resić Hasib. U odbor je izabrano još četiri druga i tri druga u finansijsku kontrolu.

Narodne vlasti svojom materijalnom i drugim pomoćju omogućile otporočnicima rade ove zadruga koja će biti od velike koristi za narod a naročito za najsiromašnije, jer će se

u zadrugi moći brana i drugi artikli uzimati na kredit, t. j. do primanja plate.

### ZADRUGARSTVO U SREZU PRNJAVORSKOM

U toku ovog meseca održana je zadrugna konferencija, na kojoj je izabran akcioni odbor za osnivanje zadruga, kome je pošlo za rukom da formira tri zadruga i to: 1. radnicko-namjestenicku nabavljacko-potrošacku sa 120 članova; 2. kožarsko-proizvodjacku od otpuštenih radnika iz vojnih i sreskih radionica, koja se sastoji od 14 članova, čija se rad ispoljava u dielu izgradnje i obnove zemlje; 3. zemljoradnicu u Srežima sa 251 članom. Završeno je da se narode na pitanje zadrugarstva živo zainteresovao i uviđa da mu snaga leži u zadrugarstvu.

dobrovoљni otkup namirnica našoj vojsci. Naš serb preba je da da 7 godina. Ko danas posva istorijati Dubročnika sreza zavučidne se. Pa otkud da da toliko narod koji je seborji puta biježao od svojih prijatelja i sela, oplačujući se nad raznim Fronta i vlasti baškin su se na posao i cifra je premešana — narod je dao skoro 10 godina. Onaj koji je imao davao je, a oni koji vijeć imali ništa nastojali su da bar u nemcu drugom potpomoćju. Žitje je trebalo privesti na sela u mlatnicu, voda je nabujala i porušila mostove. Džurinjane: Ilićka Kuejević, Vuja Kivanić, Radvoja Bujon, Sava Bakin i Ljuba Gvozdanić napravnice su za jedan sat ovićni most.

Хиљаде је таквих мајки и на ступице жено ударили. Широј Козаре зна се за имена њихова, а кад она спава почне да прича шта је стварала, доживјела и радила онада стварно видни како би о свакој требао много, много да пишеш. Кад само причаш са Љубом Мећед из Вољковом, средњом женом, енергичном и неспортивно храбром у теби

се била нова снага и вјера. Она је командир козачке чете, која је љето дала 26 година дана, и коју у откосима не премашује нико. Старина од 62 год. Саво Ожговић, који је шкандица из двостана иза радничке чете и који је у акцијама научила читати и писати.

Неки дан, једно 5—6 км. далеко од непријатељског гарнизона сретно радну чету. На челу јој је Јела Аћић из села Киковаца носи јито за бољичку удрицање 30 км. Свијетле плава, а дла се хватило на бојничку рама. Јела утиснула 18 кг. и издуби су откано боса предајале другарицима, у радној чети да срину хор од старијих другарина. Љетос је она отк радница. Жела је пензионер у Јовљевском и Новком срезу у Војску, а носила је на Сану. За 6 месеци дала је 102 дана у масовном ра»

Поред свакодневних валова за помох војсци и око изградње поплаћених кућа жене Козаре жељне су и знања. Оне уче, редовно су дискутирати на конференцијима. Појединачно вајнују се село и село и ће више пута узимати рјеч у дис-

кусији било да поставља или одговара на сва политичка питања. Како задовољство осјећа човек кад их гледа, како својим читавим гјелом, рикама трже научила да изради оно што мисли. Са сваком рјечу јачају плаћује на издјанке и реалнију. Са сваком рјечју велича се наша бооба и њима нароча лији друг Тито.

»Ми нећемо другова волаара Ми имамо Тита за мајнала.  
Киек нам Поље неће саботера Да казалију не пролетера.

Сви политички моментима како који искрвава тако се рећују и пјесме. Кад слушаш Драгину Восякој или Миросавску како у Пјесми гоноре о подружници догађајима помислио би човек да су на панет научице »Глас и« Ослободбење. Нићу Пјесме народној власти, нићу Фронт, славне се Ком. Партија.

»Нашта жељне ни часице вјеће него бити чланом Ком. Партије  
Познаје се ко је комуниста сваком ммо и образа чиста.

Козарицане сузних очјућ, тешка уздаху »О ранио моја...« почнују пјесме о најмилијом, о онима којима се поносе.

Цијелата вјеће свакојакних боја на гробини напалех хероја  
Доућ нам Шоша на Травицу пладе мадаи живот за сабоуду даде.  
Друже Шоша наша крупно рана Ти си борац од пвога дана,  
или  
Друг нам Ранко у гробини лежи Сва Козара за осветом тежи.

А Поуње пјевач, пјевачу његови из Живаје и Хоа, Слабине:  
Кад је борба на Травицу била Петра наш је смртно погодила.  
Друг Мелана наше младо цијвиће Поуње те заборавај неће.  
И тако... Козара иде напријед непоколебљиво и упорно. Иде за догађајима и не дозвољава да изостане иза њих. Она неограничено презре и мрази непријатеља а широко, бескрајно вољи свој народ — Покрет — Домовин.

### 31% preko norme

Ustanicka omladina banjalučkog okruga svrstana u Dobrovoljni omladinski redni batalion, boravila je preko mjesec dana u Vojvodini, radeci na poljskim poslovima, pomazući usgranje prehrane naših naroda. Uredničkim radom naših Kozarčani i Grmečani dali su na radu velike rezultate i odličan kvalitet rada. Oni su previši za 31% ispunili normu dnevno 4.289 radnih dana sa 51.412 radnih časova, 10 novih udrnika na polju obrade i izvoznice zemlje dobili su Diplome za udrnički rad — prizne ne domovine za trud i samoprijeg. Osim toga naši omladinci i omladince dobili su mnogo lijepih knjige i novčanu pomoć u iznosu od 50.000 dinara.

Prema izvještaju Uprave narodnog poljoprivrednog dobra u Parabući, naših batalion dali su slijedeće rezultate:

1. Okopan je i ogrnuto kukuruzna 575 ki; 2. Proceđeno je sunokreta

730 ki; 3. Okopan je i ogrnuto pašula (bez konja) 135 ki; 4. Skupljeno sa tavana i utovareno u kola pšenice iz fašističkih kuća 275.000 kg; 5. Skupljeno sunokreta 52.000 kg; 6. Pograbljeno je deteline 140 kola; 7. Zdenuto je u krstine žita 34.432 snop; 8. Ljetete su stvari i utovareno u kola iz fašističkih 196 kuća.

Upravnik i rukovodilac radova na postotnom dobru utuio nam je sljedeći dopis u kojem se između ostalog kaže: »Kvalitet rada je odličan. Kako na radu tako i u privatnom životu i u odnosima sa rukovodiocima radova, omladinski batalion bio je na dostojnoj visini, te su svi rukovodioci potpuno zadovoljni, kako radom drugova i drugarica tako i njihovim odnosima prema upravu. Svoim radom i povećanjem oni su dostojno reprezentovali svoj borbeni kraj i ostavili silan utisak kod ovdšnjih naroda.

### Prva priredba Željezničara u Banjoj Luci

Kulturno prosvjetni odbor željezničara u Banjoj Luci dao je dne 12. ov. ml. svoju prvu priredbu. Program je bio obiln i sve su tačke izvešene na opšte zadovoljstvo prisutne publike.

Pjevački hor sa svojim iskusnim horovodom drugom Čankovićem, do kazao je, da je jedan od prvih u Banjoj Luci i da mu s ovakvim radom predstoji velika uloga u podizanju kulturno prosvjetnog standarda ne sa

mo željezničara nego i cijele Banje Luke.

Kako pjevački hor tako i muzička sekcija bili su na visini.

Solo pjesme uz pratnju tamburaške ekipe pjevalo je drug Međenhodžić. Priredba je dobro organizovana, što se ima zahvaliti svima članovima kulturno-prosvjetnog odbora, na čijem čelu stoji drug Čestimir Abdušević Halilbegović Džemal.

### JEDNA USPIJELA PRIREDBA U BOS. GRADINIŠCI

Muzička sekcija Bos. Gradinišća dala je uspješnu priredbu sa muzičkim programom.

Na priredbi odigrao je drug Belin predavao o muzici. Priredba je uspjela, a i posjeta je bila vrlo dobra.

### IZLOŽBA 63 DIVIZIJE

53 U.D. Divizija priredila je izložbu od 5 do 12 avgusta. Izložba je pobudila veliko interesovanje, te su se kroz mjesec sedam dana izmijenili brojni posjetioci. Na izložbi su zaprežene fotografije iz borbe naše divizije, židne novine naših brigada, umjetnički plakati, brigadni i bataljonski listovi i crteži naših boraca.

## ФИСКУЛТУРА

### JOŠ JEDAN FISKULTURNI SLET U BANJOJ LUCI

12 VIII održan je fiskulturni slet u Banjoj Luci. U raznim disciplinama nastupili su omladinci i pioniri, te nogometni timovi reprezentacije Banje Luke i Brigade narodne odbrane. Organizacija sleta je podbacila, a discipina fiskulturna nisu bila na visini.

Mi se moramo založiti da se ovakve prietke i propusti više ne ponavljaju, jer to šteti ukralnom radu i shvatnaku fiskulture.

Magličić I.

### ФИСКУЛТУРА U BOS. GRADINIŠCI

U Bos. Gradinišću odigrana je nogometna utakmica između S. K. »Kozarec« i tima inžinjerskog bataljona. Igrači »Kozarec« pobijedili su tim inžinjerskog bataljona sa 4:0.

### Nagrada za ubijene štetocine

Okružni NO, odjelene za шумарство, isplaćivale nagrade za ubijenu zverjad i štetne ptice na teritoriji ovog OHO-a i to za: vjovake, divlje mačke, lisice, jašavice, tvorinke, lasce, jastrebove, vrane, šporake, sojke i kreje te za jaja od tih štetnih ptica prema postojećim cijenovniku za lovnu prirodu.

Lica koja ubiju jednu od navedenih zverjadi mali štetnih ptica, donijele od prvih svježe kožice, a od drugih kožovne ili jaja sre-

skom шумском referentu u svom srežu. Oni ne pregetaju u prisustvu dvojice svjedoka, da li su kožice i ključovni svježi, te o, toga sastaviti zapisnik, kožicu ne vratiti vlasnicima a živu i jaja poništiti. One zapisnike dostavljene OHO-u, odjelenu za шумарство, radi isplate nagrade.

Oštenito je poznato kožico štetne nosne gore spomenuta zverjad i ptice narodom dobro, te je u interesu svakog pojedinca, da ih što više uništava.

### ДАТЕ РАДНИКУ КЊИГУ!

Управа радничког културно-просвјетног друштва »Пелагић« у Банјој Луци, свијесна какву улогу игра добра књига у изградњи и подизању културног нивоа радника, одлучила је да обнови своју библиотеку.

Како је већ број књига уништен и како друштво не располаже са већим материјалним средствима — то управа друштва апелује на све родољубе и чланице радничког покрета да је помоћу свом погледу својим предлозима и поклоњима. Примаоге и поклоне (књиге) примаће свакоједном од 7—12 и од 14 до 19 сати у секретаријату друштва у Радничком дому друг Емил Зрељал.

### НЕДЕЉНИ СТАТИСТИЧКИ ИЗВЈЕШТАЈ БЕРЗЕ РАДА БАЊА ЛУКА

О кретању радне снаге за вријеме од 1 августа до 10 августа 1945 г. У току недеље пријављено је за рад мушких 11, женских 4 укупно 15. Коштем недеље остало незаносно смено мушких 11, женских 4 укупно 15.

### ТРАЖЕ РАДА

Мушки: пола-опиривалне радник 1; ковача 2; бравара 2; циркулариста 1; монософска радника 2; град радник 1; пружна радника 2; приватни чиновник 1; подвојник 1; бријач 1; обавршних радника надничара 15.

Женске: пола-опиривалне раднице 2; монософска радница 1; чиновница 1; физичкара 1; инстичка 1; кућне помоћнице 4; куварница 1; надничарке 3.

### ТРАЖЕ СЕ ТЕСАРИ

Хитно се траже тесари за градњу моста код Вољина.

Сенија за обнову пруге Бања Лука

## Pažnja

8 IX 1945 godine daje kulturno društvo »Pelačić« priredbu u svrhu pomoći za »radnička kuća. Mole se sva društva i ustanove da tog dana ne daju priredbu.

### UPISUJTE SE U KULTURNO DRUŠTVO »PELAGIĆ«

Upis u R. K. D. »Pelačić« vrši se svaki dan u prostorijama Radničkog doma. Pozivati se svi radnici, prijatelji i simpatizanti da se u što većem broju upišu i da propagiraju svuda upis u R. K. D. »Pelačić«.

### UGLAS

Saobraćajno-Tehnički otksek Banjalučkog vojnog područja (Građevinska sekcija) traži 10 zidara (sezonskih radnika). Kalkulirani netko se javio svakog dana od 8—12 i od 14—19 sati u Komandu područja, prizemno desno soba broj 5. Plaća prema pravu liniku.

### Saobraćajno-Tehnički otksek Banjalučkog vojn. područja

### »MENZA« KOD MAMICE

Slušam neki dan razgovor između dvije prijateljice. Jedna priča kako je uređila pitanje prehrane tako, što se pretplatila kod gđe TIJANIĆ, gdje se jede »kao u mirno doba«. Zaposlena sam izvan kuće a imam djevojku, pa sam se odmah za interesovala. I zaista, samo se vjerila da naša mamica, kako svi gosti nazivaju gđu Tijanić, kuća dobro i daje obroke baš kao u mirno doba. Preporučila bih i ostalim zaposlenim drugaricama menzi »KOD MAMICE«, koja se nalazi na I spratu više brtine »kod Stora Mares« (ulaz iz Martićeve ulice).

## MALI OGLASI

Izjavljuju kućnu listu, proglašavam nevažećom. Vujanović Matilda. Senojina 69

Izjavljuju kućnu listu, proglašavam nevažećom. Gatačić Gospava. Tankovića 5

Izjavljuju potvrdu o predanoj prijavi za ličnu kartu proglašavam nevažećom. Zlatnić Ivan. Kraljev drum 90

Izjavljuju kućnu listu broj 420, proglašavam nevažećom. Mundžić Sulejman. Semizova b. b.

Izjavljuju kućnu listu broj 3784, proglašavam nevažećom. Aleksandrović Petar. Sokolovića 3

Izjavljuju kućnu listu broj 2711, proglašavam nevažećom. Krivić Hadžić. Dumičića 50

Izjavljuju kućnu listu broj 1153, proglašavam nevažećom. Đurđić Anđ. Fidahića 46

Izjavljuju kućnu listu broj 5901 i izjavljuju ličnu kartu broj 1464 proglašavam nevažećom. Krstanović Ana. Kadica 1

Izjavljuju kućnu listu broj 3786, proglašavam nevažećom. Karabegović Ibrahim. Hadžića 13

Izjavljuju kućnu listu broj 4376, proglašavam nevažećom. Ibro Ibrić. Tetarića 14

Izjavljuju kućnu listu broj 846, proglašavam nevažećom. Barotić Blagoje. Bukvalek Banja Luka

Izjavljuju kućnu listu broj 1014, proglašavam nevažećom. Hadžimujadžić Ismet. Čejvanova 25a

Izjavljuju ličnu kartu broj 9757 serija 0493 proglašavam nevažećom. Jovanović Nikolić Jozefina

Izjavljuju kućnu listu, proglašavam nevažećom. Smajić Zuhra. Čatića 4

Izjavljuju kućnu listu, proglašavam nevažećom. Muratović Nađa. Vlaški Brijeg Banja Luka

Izjavljuju nabavnu knjižicu Nab. zadruge, proglašavam nevažećom. Samić F. Nurija. Sokolovića 56

Izjavljuju kućnu listu broj 2351, proglašavam nevažećom. Miholjević Ljubica. Čengića 41

Izjavljuju kućnu listu broj 1560, proglašavam nevažećom. Semz Derviš. Bezelerovića 14

Izjavljuju kućnu listu broj 3827, proglašavam nevažećom. Barili Teresija. bivša Kvaternikova 14

Izjavljuju kućnu listu broj 2144, proglašavam nevažećom. Glavaš Hadira. Pihana 11.